

**Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a
määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ eelnõu
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse määrus „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ kehtestatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 42 lõike 1 alusel. Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ (RT I, 26.02.2025, 5) redaktsiooni, mis jõustub 1. augustil 2025. a. Uue eelnõu jõustumisel ühendatakse olemasolev kaitsetahte osakond ja augustis loodav inimvara poliitika osakond ning tekib uus – kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond. Uus osakond tegeleb põhiliselt järgmiste ülesannetega:

- 1) analüüsib, korraldab ja koordineerib valitsemisala kaitsetahtealast tegevust ning koordineerib vastavat koostööd asutuste ja isikutega;
- 2) analüüsib, korraldab ja koordineerib valitsemisala inimvarapoliitika kujundamist ja elluviimist ning koordineerib vastavat koostööd asutuste ja isikutega;
- 3) koordineerib ja korraldab erinevate kaitsetahtealaste ja inimvara uuringute tellimist, läbiviimist ja analüüsi ning kogutud informatsiooni jagamist asutuste ja isikutega;
- 4) teeb koostööd laiapindsesse riigikaitsele panustamisvõimaluste väljatöötamisel asutuste ja isikutega;
- 5) koondab parimaid praktikaid ja teadmisi sarnase riigikaitsemudeliga rahvusvahelistelt partneritelt ning osaleb valdkonda puudutavas rahvusvahelises koostöös;
- 6) korraldab valitsemisala eelarvest kaitsetahte ja inimvara valdkonnaga seotud riigikaitsele projektidele ja tegevustele toetuste eraldamist.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kaitseministeeriumi õigusosakonna õigusloome nõunik Marion Saarna-Kukk (Marion.Saarna-Kukk@kaitseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja keeleline toimetis tehakse enne Vabariigi Valitsusele esitamist.

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud menetluses oleva seaduse ega määruse eelnõuga.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Paragrahvis 1 sätestatakse põhimääruse muudatused.

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks 1. augustil 2025 jõustuva Kaitseministeeriumi põhimääruse § 11 lõike 3 punktid 9 ja 16. See tähendab, et olemasolev kaitsetahte arendamise osakond kujundatakse ümber ja 1. augustil 2025 inimvara poliitika osakonda ei looda. Nende

asemele luuakse uus kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond, mis hõlmab mõlema eelnimetatu ülesandeid.

Eelnõu § 1 punktiga 2 luuakse uus kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond. 26. veebruaril 2025. a võeti vastu Kaitseministeeriumi põhimääruse muudatus, mille kohaselt 1. augustil pidi loodama Kaitseministeeriumi uus inimvara poliitika osakond. Inimvara poliitika osakonna loomise eesmärk oli tagada riigikaitsealise inimvaraga seotud teemade osas ministeeriumi tasandil valitsemisala üleselt terviklik juhtimine ja planeerimine.

Kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond luuakse selleks, et tuua ühtse juhtimise alla omavahel tihedalt seotud valitsemisala inimvarapoliitika kujundamine ja kaitsetahtealaste tegevuste koordineerimine ühiskonnas erinevatele sihtgruppide seas ja vahel. Varasemalt kaitsetahte arendamise osakonna ülesandeks olnud sõjaveteranidega seotud tegevuse korraldamist ja koordineerimist pole uue osakonna ülesannetes eraldi välja toodud kuivõrd uus osakond kujundab valitsemisalas sõjaveteranidest laiemalt inimvarapoliitikat.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse jõustumine. Määrus jõustub 1. augustil 2025. a. Kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonna moodustamine nõuab Kaitseministeeriumi ja Kaitseressursside Ameti (edaspidi *KRA*) vahel täpsemate tegevuste jaotuse kokkuleppimist, mistõttu on muudatuse jõustumiseks planeeritud pikem tähtaeg.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Kaitseministeeriumi põhimääruse muutmine ja läbi selle valitsemisala töökorralduse muutmine aitab Kaitseministeeriumi valitsemisalas suurendada valitsemisala sisemist tõhusust. Eelnõu jõustumisel on eelkõige mõju Kaitseministeeriumi ning KRA töökorraldusele. Mõju sihtgrupiks on Kaitseministeeriumi ja KRA teenistujad, kelle ameti- või töökoht või selle ülesanded muutuvad.

Määruse muutmise kaasnivad ümberkorraldused Kaitseministeeriumi koosseisus aitavad võimalikult otstarbekalt korraldada ministeeriumi ülesannete täitmist ja struktuuriüksuste tegevuse koordineerimist, juhtimist ning järelevalvet. Määrus aitab kaasa Kaitseministeeriumi valitsemisalas vastutusvaldkondade selgele jaotusele ning panustab riigikaitse juhtimiseks ja planeerimiseks vajalike tegevuste arendamisse.

Eelnõul puudub sotsiaalne mõju, samuti regionaalarengule ning elu- ja looduskeskkonnale.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega korraldatakse ümber kaitsevõime asekanstleri ning õiguse ja halduse asekanstleri tegevusvaldkondade jaotus. Kaitsevõime asekanstleri ametikoht hakkab hõlmama tänaseid kaitsevalmiduse ja kaitseplaneerimise asekanstlerite funktsioone, lisaks jäävad kaitsevõime asekanstleri alluvusse riigikaitse planeerimise osakond, kaitse-eelarve osakond ja kaitsevalmiduse osakond. Õiguse ja halduse asekanstleri vastutusala täieneb lisaks õigus-, infohaldus ja haldusosakonnale kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonnaga.

KRA koosseisust koondatakse neli ametikohta, mis lisatakse Kaitseministeeriumi kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonda ning üks ametikoht tuuakse üle alates 01.08.2025 koos seotud tööjõukuludega (põhipalk, tulemustasufond ning tööandja makstavad maksed).

Määruse rakendamisega seotud kulud kaetakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest ning täiendavat tulu ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. augustil 2025.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, Rahandusministeeriumile ja Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Kaitseressursside Ametile.